

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 16P/301/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7616215762
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 09. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Radoslav Baláž
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2017:7616215762.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, sudca JUDr. Radoslav BALÁŽ v právnej veci mal. Š. H. V. XX.XX.XXXX, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves, Odborárov 53, dieťa rodičov: matky L. H., V. XX.XX.XXXX, T. V. L., B. XXXX/XX, právne zastúpenej JUDr. Iveta Fabianová, advokátka, Spišská Nová Ves, Spišská Nová Ves, Zimná 58 a otca Š. H., V. XX.XX.XXXX, T.Á. V. L., D. XX, právne zastúpeného Mgr. Juraj Berčo, advokát, Spišská Nová Ves, Zimná 59, o nezhodu rodičov o návšteve školy dieťaťa, takto

rozhodol:

U r č u j e sa, že počnúc školským rokom 2017/2018 je maloletý Š. H., V. XX.XX.XXXX oprávnený navštevovať Základnú školu v Spišskej Novej Vsi, na ul. Ing. O.Kožucha 11 a za týmto účelom sa udeľuje súhlas otcovi Š. H., V. XX.XX.XXXX namiesto matky L. H.K., V. XX.XX.XXXX podať prihlášku na plnenie povinnej školskej dochádzky maloletého Š. H.K., V. XX.XX.XXXX na Základnej škole v Spišskej Novej Vsi, na ul. Ing. O.Kožucha 11.

odôvodnenie:

1. Otec návrhom zo dňa 14.10.2016, doručeným tunajšiemu súdu toho istého dňa žiadal, aby súd v zmysle § 35 Zákona o rodne rozhodol, že mal. Š. H. má byť žiakom Základnej školy Ing. O. Kožucha 11, Spišská Nová Ves. Zároveň sa tým istým návrhom domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, na základe ktorého by matka maloletého Š. H., bola povinná byť súčinná pri znovu prihlásení maloletého na Základnú školu Ing. O. Kožucha 11 v Spišskej Novej Vsi a zároveň by bola povinná zabezpečiť jeho povinnú školskú dochádzku na uvedenej základnej škole a to až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej.

2. Tento svoj návrh odôvodnil tým, že otec a matka sú rodičmi mal. Š. H.Á.D.. Rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves, sp. zn. 15P/215/2014 bolo ich manželstvo rozvedené. Výrok o rozvoze manželstva nadobudol právoplatnosť dňa 29.12.2015. Zároveň týmto rozsudkom bol mal. Š. H. (ako aj jeho sestra mal. I. H.), zverený do osobnej starostlivosti matky. Proti tomuto výroku o zverení mal. detí do osobnej starostlivosti matke podal otec odvolanie. Vec je na Krajskom súde v Košiciach vedená pod sp. zn. 7CoP/56/2016, pričom Krajský súd uznesením zo dňa 22.9.2016 napadnutý výrok o zverení mal. Š. do osobnej starostlivosti matky zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Vec doposiaľ nie je právoplatne rozhodnutá. Mal. Š. bol doposiaľ žiakom Základnej školy Ing. O. Kožucha 11, Spišská Nová Ves, ktorú navštevuje od 1. ročníka a do ktorej mal od septembra 2016 nastúpiť do 4. ročníka. Prihlášku mal. Š. do tejto základnej školy pred nástupom do 1. ročníka podpísali a podali vo vzájomnej zhode obaja rodičia. Matka maloletého podala prihlášku mal. Š. do Spojenej školy Jána Vojtaššáka internátnej ešte dňa 04.07.2016, o čom však otca maloletého žiadnym spôsobom neinformovala a túto informáciu pred ním tajila. Zároveň je otec maloletého presvedčený, že ju tajila aj pred samotným mal. Š.. O prijatí rozhodla Spojená škola Jána Vojtaššáka internátna (ďalej len „SŠJVI“) rozhodnutím č. XXX/X/XXXX zo dňa 30.08.2016. Rozhodnutie o odhlásení ani rozhodnutie o prijatí však nebolo otcovi

maloletého ani len doručené, nemal o nich žiadnu vedomosť. Aj z toho dôvodu je otec maloletého toho názoru, že nemôžu byť doposiaľ právoplatné. Napriek tomu mal. Š. navštevuje SŠJVI a ani na žiadosť a naliehanie otca maloletého nie je Základná škola Ing. Kožucha ochotná akceptovať, že povinnú školskú dochádzku má mal. Š. absolvovať práve na tejto základnej škole. Matka maloletého sama, bez súhlasu, bez akéhokoľvek vedomia a v konečnom dôsledku aj proti vôli otca maloletého rozhodla o tom, že mal. Š. nebude žiakom Základnej školy Ing. O. Kožucha 11, Spišská Nová Ves, ale bude žiakom Základnej školy pre žiakov s autizmom Jána Vojaššáka internátnej v Levoči. Jedná sa celkom jednoznačne o taký významný zásah do práv dieťaťa, ovplyvňujúci jeho prípravu na budúce povolanie, že sa jedná o podstatnú vec súvisiacu s výkonom rodičovských práv a povinností. Matka maloletého túto vec s otcom maloletého nielen že nekonzultovala, ale vykonala ju úmyselne bez jeho vedomia a súhlasu. Podstatné však je, že otec maloletého je presvedčený, že tento krok matky je proti záujmom mal. Štefana. Je pravdou, že s dochádzkou mal. Š. na Základnej škole Ing. O. Kožucha 11 v Spišskej Novej Vsi boli spojené isté problémy. Tie však neboli takého charakteru, aby mu bránili navštevovať túto školu a ani z tejto školy nikdy nebol daný akýkoľvek podnet, aby mal mal. Štefan byť žiakom špeciálnej školy. V súvislosti s týmito problémami absolvoval maloletý dňa 30.4.2015 pedopsychologické vyšetrenie u MUDr. R. Q., ktorého záverom bolo, že mal. Š. trpí Hyperkinetickou poruchou správania, výchovne nevládnuté dieťa s demonštratívnymi osobnostnými črtami. Zároveň je konštatované, že sa jedná o „patoplastickú rodinnú atmosféru - disharmónia matrimonialis“. Matka (bez vedomia otca maloletého) absolvovala s maloletým vyšetrenie u MUDr. Terézie Rosenbergerovej v Univerzitnej nemocnici L. Pasteura v Košiciach, a to dňa 23.08.2016, kde lekárka konštatuje: „Epikríza: Správanie chlapca je problémom pre neho i rodinu, neustálymi rituálmi brzdí rodinu, toho času museli zmeniť školu značne vzdialenú od miesta bydliska, je spokojnejší, cestovanie naráža na problém so sociálnym kontaktom / neznáša ľudí, hluk, zmeny/. Odporúčanie: Dieťa vyžaduje zvýšenú a nepretržitú starostlivosť a opateru, opatrovateľský príspevok pre matku, príspevok na dopravu /dieťa je denne vozené zo SNV do Levoče/, preprava hromadnou dopravou nie je možná, komp. na oblečenie /odmieta nosiť mnohé veci, má svoju značku a materiál/, na stravu GFC diéta. Výuka cestou počítania cez špec. programy pre deti s pvp.“. Ešte dňa 20.5.2016 matka (bez vedomia otca maloletého) s mal. Š. absolvovala špeciálnopedagogické vyšetrenie v Súkromnom centre špeciálno-pedagogického poradenstva v Prešove, na základe ktorého toto Centrum dňa 30.5.2016 vystavilo správu, v ktorej je uvedený Záver a odporúčanie: V rámci edukácie v podmienkach bežnej základnej školy odporúčame žiaka individuálne začleniť ako žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (§ 2 písm. I zákona NR SR č. 245/2008 o výchove a vzdelávaní (školský zákon). Hodnotenie školských výkonov podľa metodického pokynu č. 22/2011 a podľa prílohy č. 2 k uvedenému metodickému pokynu. Z celého kontextu tejto správy nevyplýva, aby existovalo akékoľvek odporúčanie, aby bolo pre mal. Š. prospešné navštevovať inú ako „bežnú základnú školu“ a naopak, jednoznačne vyplýva, že pre mal. Š. je najprospešnejšie pokračovať vo vzdelávacom procese v podmienkach bežnej školy s individuálnym začlenením za podmienok, ako ich upravuje príslušná legislatíva. Otec bol osobne v tomto Centre špeciálnopedagogického vyšetrenia na Centre v Prešove si vyžiadať správu, pričom pracovníci Centra sa začudovali, že matka prihlásila mal. Š. do Základnej školy pre žiakov s autizmom Jána Vojaššáka internátnej v Levoči, pretože podľa ich záverov na takýto krok nebol dôvod. Matka sa v rozvodovom konaní domáha zverenia mal. detí do svojej osobnej starostlivosti s tým, že táto forma starostlivosti im podľa matky po rozvode najviac prospieje. Napriek tomu, že toto rozhodnutie ešte nenadobudlo právoplatnosť, vykonala vo vzťahu k mal. Štefanovi krok, ktorý mu celkom určite neprospieva a naopak má byť výsledkom údajného zhoršeného stavu mal. Š.. Otec maloletého napriek snahe na tom, aby získal lekárske správy, sa nedopracoval k tomu, aby mohol nadobudnúť čo i len náznak vedomia v tom, že špeciálne vzdelávanie bude pre mal. Š. lepšie. Mal. Š. otca každý deň prosí, aby sa pokúsil zariadiť, aby mohol navštevovať opäť „bežnú“ základnú školu. Opisuje mu, čo sa dialo v SŠJVI a opakuje, že tam už nechce ísť. Stalo sa, že bol zatvorený v bielej prázdnej miestnosti. Návšteva SŠJVI psychickému stavu mal. Š. neprospieva. Otec maloletého sa snaží mal. Š. vysvetliť, že sa snaží, avšak nedokáže jeho pranie v krátkom čase splniť. O to viac sa stav mal. Š. zhoršuje. Otec maloletého je presvedčený, že odporúčania Súkromného centra špeciálno-pedagogického poradenstva v Prešove spočívajú práve v tom, že mal. Š. vyžaduje individuálny prístup. Ten mu otec maloletého v druhom polroku školského roku 2015/2016 dal, vždy, keď mu to matka umožnila, sa s ním učil a venoval sa mu, čo sa prejavilo aj na jeho chovaní aj na školskom prospechu. Podľa vedomia otca maloletého, úspešnosť žiakov SŠJVI pri žiadostiach o prijatie na stredné školy je minimálna, až zanedbateľná. Tým, že by mal. Štefan navštevoval túto školu, by sa jeho možnosť na prijatie na strednú školu značným spôsobom minimalizovala, ak vôbec by nejaká bola. Aj preto je v záujme mal. Š., aby pokračoval v edukačnom procese v podmienkach „bežnej základnej školy“. Je celkom jednoznačné, že v záujme mal. Š. je pokračovať vo vzdelávacom procese tak, ako tomu bolo doposiaľ, bez takých razantných zmien, ako

spôsobilá matka. Navyše, pre takéto zmeny toho času neexistuje objektivizované lekárske vyšetrenie, ktoré by jednoznačne pre dané konanie matky dávalo zákonný podklad.

3. Uznesením sp.zn. 16/301/2016-19 zo dňa 31.10.2016 tunajší súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, pričom uvedené uznesenie potom čo voči nemu podal otec odvolanie a bolo potvrdené aj uznesením Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 8CoP/377/2016-36 zo dňa 14.12.2016.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom rodičov, maloletého dieťaťa, oboznámením sa s listinnými dôkazmi a pripojenými spismi a zistil tento skutkový stav:

5. Rozsudkom sp.zn. 16P/5/2015-199 zo dňa 1.12.2015 súd zveril mal. Š. spolu s jeho sestrou - mal. I. do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazal povinnosťou prispievať na výživu mal. I. výživným vo výške 180 EUR mesačne a na výživu mal. Š. výživným vo výške 140 EUR mesačne, na obe deti počnúc od 09.01.2015, ktoré výživné je otec na každé z týchto detí povinný uhrádzať k rukám matky, vždy do 15-teho dňa v mesiac vopred. Zároveň súd zaostané výživné zo strany otca na mal. I. D. R.. Š. za obdobie od 09.01.2015 do 30.11.2015 neurčil, upravil styk otca s maloletými deťmi a návrh matky v prevyšujúcej časti zamietol a rovnako tak zamietol aj návrh otca na zverenie maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti zamietla.

6. Rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 8CoP/42/2016 zo dňa 30.6.2016 vyššie uvedený rozsudok v napadnutých výrokoch o dlžnom výživnom a zamietnutí návrhu matky v prevyšujúcej časti bol zrušený a v rozsahu zrušenia bola vec vrátená na ďalšie konanie.

7. Rozsudkom tunajšieho súdu sp.zn. 15P/215/2014-171 zo dňa 9.12.2015 bolo manželstvo rodičov maloletého rozvedené a na čas po rozvode súd zveril mal. Š. spolu s jeho sestrou - mal. I. do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazal povinnosťou prispievať na výživu mal. I. výživným vo výške 200 EUR mesačne a na výživu mal. Š. výživným vo výške 150 EUR mesačne. Zároveň súd upravil styk otca s maloletými deťmi.

8. Rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 7CoP/56/2016 zo dňa 22.9.2016 vyššie uvedený rozsudok v napadnutých výrokoch o úprave výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode, ako aj trovách konania zrušil a v rozsahu zrušenia vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

9. Maloletý Š. bol pôvodne žiakom Základnej školy, Ing. O.Kožucha 11, Spišská Nová Ves, ktorú pôvodne navštevoval v období od 01.09.2013 do 05.09.2016.

10. Podľa správ uvedenej školy maloletý v školskom roku 2015/2016 mal zaznamenané dve výchovné opatrenia. Za prvý polrok uvedeného školského roka mu bolo dňa 21.12.2015 udelené napomenutie triednym učiteľom za 4 zápisy v klasifikačnom zázname a v druhom polroku dňa 22.6.2016 znova napomenutie triednym učiteľom za 4 zápisy. Dňa 23.6.2016 matka maloletého požiadala riaditeľstvo uvedenej školy o individuálnu integráciu žiaka na základe odborného vyšetrenia žiaka, ktoré sa uskutočnilo v súkromnom centre špeciálno-pedagogického poradenstva, Prešov. Žiadosť matky bola kladne vybavená. Škole bola známa diagnóza u maloletého - F 84.5 - Aspergerov syndróm. Žiaka uvedená škola individuálne začlenila ako žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Podľa uvedenej správy matka cez letné prázdniny vybavila odchod tohto maloletého na inú školu.

11. Matka bez súhlasu otca maloletého syna prihlásila na Základnú školu pre žiakov s autizmom, ktorá je súčasťou Spojenej školy internátnej, a to na základe žiadosti o prijatie do školy zo dňa 04.07.2016, o ktorej bolo rozhodnuté uvedenou školou rozhodnutím zo dňa 30.08.2016 pod sp.zn. XXX/X/XXXX, kedy začiatok poskytovania uvedenej starostlivosti bol stanovený od 01.09.2016.

12. Podľa správy Spojenej školy internátnej z 06.02.2017 sa u maloletého prejavovali poruchy správania vyplývajúce z jeho zdravotného znevýhodnenia - F 84.5 Aspergerov syndróm (správa z 23.8.2016 od MUDr. Terézie Rosenbergerovej). Podľa správy tejto školy maloletý má problém správne čítať sociálne situácie, je u neho znížená motivácia k činnostiam mimo oblasť jeho záujmov, je ľahko rozptíľiteľný. Nevidí zmysel v precvičovaní učiva, je zvýšenie unaviteľný. Zo začiatku poskytnutú pomoc odmietal. Nevedel si zorganizovať časový priestor. Reakcie na kladené otázky boli u neho pomalé. Priebeh jeho

výkonov je nerovnomerný, koncentrácia jeho pozornosti je slabá. Potrebuje dlhší časový priestor na samostatnú prácu, poskytnuté pomoci pri riešení slovných úloh. V oblasti predmetu jeho záujmov je výkon až nadpriemerný. V jeho správaní sú prítomné obsedantné prejavy, a je prítomná nadmerná úzkosť. Prítomná je zmyslová hypersenzitivita. Študijné výsledky sú veľmi dobré, keďže má vynikajúcu pamäť a pri vzdelávaní sú využívané špeciálnopedagogické metódy. Podľa tejto školy si jeho stav vyžaduje naďalej špeciálnopedagogickú starostlivosť vzhľadom na neadekvátne reakcie na sociálne podnety z okolia, nerešpektovanie autorít a neschopnosť zvládať záťažové situácie.

13. Na základe žiadosti matky zo dňa 30.5.2017 vyššie uvedená Spojená škola internátna rozhodnutím sp.zn. T. zo dňa 30.05.2017 povolila maloletému plniť školskú dochádzku mimo územia Slovenskej republiky.

14. Podľa výpovede mal. Š. tento istý čas chodil do školy v Holandsku, a to v čase kedy s mamkou boli v zahraničí u babky v Holandsku. Do tejto zahraničnej školy chodil mesiac, učili sa tam o holandsky, ale on hovoril aj po anglicky. Vysvedčenie tam nedostali.

15. Matka vo svojej výpovedi k tomu uviedla, že sa jednalo o školu integračnú, kde sa deti učia jazyk, aby mohli byť po polroku zaradený do bežnej školy. Potvrdila, že uvedenú zahraničnú školu v Holandsku neinformovala, akým zdravotným postihnutím maloletý trpí, poukázala však na to, že táto škola uplatňuje iný systém, ktorým integrujú tam deti normálne do školy. Podľa jej vyjadrenia jej samotný syn tvrdil, že tam bol iný prístup k nim v škole, že tam im vysvetľujú a po nich nekríčia.

16. Dňa 14.9.2017 obaja rodičia maloletého doručili Spojenej škole internátnej v Levoči Žiadosť o zrušenie osobitného spôsobu plnenia školskej dochádzky a uvedeného dňa bolo maloletému podľa mailovej správy tejto školy vydané aj vysvedčenie za školský rok 2016/2017. Maloletý je naďalej žiakom uvedenej školy, avšak toho času je neprítomný zo zdravotných dôvodov, ktoré otec dokladoval potvrdením od lekára.

17. Mal. Š. vo svojej výpovedi uviedol, že toho času chodí do Levoče do školy pre autistov, kam ho dala matka, s tým, že má Aspergerov syndróm, čo je porucha správania, ale on osobne si myslí a tiež ocko to hovorí, že tam nepatrí. V tejto škole nemá špeciálneho asistenta, majú len celotriedneho, ktorého môžu požiadať, aby im s niečím pomohol. Podľa jeho vyjadrenia sa v tejto škole učia ako v normálnej škole boli dve triedy dokopy, v ktorých ich bolo 8 alebo 9 spolu. V tejto škole má iba dvoch kamarátov, zvyšok sú postihnutí žiaci. V uvedenej škole sa mu nepáči. Predtým navštevoval základnú školu na ul. Kožuchovej, kam chodil do 3. ročníka. Pripustil, že na uvedenej škole mal nejaké problémy so spolužiakmi, ktorí ho cez prestávky provokovali a s ktorými sa naťahoval, pričom sa vzájomne provokovali a hovorili také blbosti na seba. Pripustil, že nezhodám na tejto škole došlo aj jeho zavinením, lebo sa navzájom provokovali a bolo to vlastne tak 50:50, kedy každý mal vlastne podiel, ak sa tam bili. Uviedol však, že na 100 % chce chodiť do základnej školy na Kožuchovú ulicu, lebo si myslí, že do tej školy v Levoči nepatrí, lebo tá je určená pre autistov. Na základnej škole na Kožuchovej ulici má asi takých desať kamarátov a to v rôznych triedach.

18. Podľa správy Základnej školy, Ing. O.Kožucha 11, Spišská Nová Ves zo dňa 11.9.2017 uvedená škola nedokáže z vlastných zdrojov zabezpečiť asistenta pre mal. Š., ale v spolupráci s rodičmi maloletého akceptuje asistentku, ktorú maloletému zabezpečil na celé obdobie štúdia na základnej škole rodič (otec) a ktorá spĺňa požadované vzdelanie pre prácu so žiakom s Aspergerovým syndrómom. Uvedená škola zároveň vo svojej správe zo dňa 30.08.2017 uviedla, že pre maloletého ako žiaka má voľné miesto v 5. ročníku v prípade, že mu rodičia počas vyučovania zabezpečia asistenciu.

19. Zo správy Súkromného centra špeciálno-pedagogického poradenstva, Prešov zo dňa 30.05.2016 vyplynulo, že u mal. Š. v rámci edukácie v podmienkach bežnej základnej školy uvedené centrum odporúčalo žiaka individuálne začleniť ako žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Bolo odporúčané ho vzdelávať v triede s počtom detí menším ako 20 žiakov, pričom maloletý potrebuje vo výchovno-vzdelávacom procese individuálny prístup, nácvik sociálnych zručností a zvládanie krízových situácií. Navrhovali u neho minimalizovať rozptýlenie a vytvoriť pocit bezpečia v prostredí kde sa vzdeláva. Nečíta správne sociálne situácie.

20. Podľa Lekárskej správy MUDr. B. I. zo dňa 23.8.2016 u maloletého bola konštatovaná diagnóza F 84.5-Aspergerov syndróm. Podľa odporúčaní tejto správy si dieťa vyžaduje zvýšenú a nepretržitú starostlivosť a opateru, opatrovateľský príspevok pre matku, príspevok na dopravu (preprava hromadnou dopravou nie je možná), kompenzáciu na oblečenie (odmieta nosiť mnohé veci, má svoju značku a materiál), na stravu GFC dieťa.

21. Podľa aktualizovanej správy uvedenej psychiatricky zo dňa 9.3.2017 táto naďalej u maloletého konštatuje diagnózu - F 84.5- Aspergerov synndróm a tiež F 90.8-Iná hyperkinetická porucha. Z obsahu správy vyplýva, že otec chce, aby sa chlapec zaradil späť na kmeňovú školu. Podľa uvedenej psychiatricky stav chlapca však bezpodmienečne vyžaduje osobnú asistenciu, integráciu, rešpektovanie dobehnutia učiva. Odporúča preto jeho zaradene do školy s osobným asistentom.

22. Podľa psychologického nálezu PhDr. Q. Š. zo dňa 25.10.2016 výsledky vyšetrenia nepreukázali u maloletého prítomnosť poruchy alebo ochorenia z okruhu autistického spektra, teda pervazívnu vývinovú poruchu, presnejšie Aspergerov syndróm. Uvedená psychologička odporúčala preradenie maloletého do klasickej základnej školy., hoci i s pomocou asistenta a integrácie.

23. Zo správy PhDr. K. Y., klinického psychológa vyplynulo, že k osobe mal. Štefana menovaná vypracovala len jeden nález z jeho psychologického vyšetrenia, pričom psychologická diagnostika dieťaťa bola vykonaná dňa 15.4.2015 a to pre poruchy jeho správania. Počas tohto vyšetrenia u dieťaťa nebola diagnostikovaná porucha - Aspergerov syndróm, preto ani neboli vypracované odporúčania týkajúce sa zmeny školy. Uvedená psychologička v súvislosti s týmto šetrením dospela u maloletého k záveru, že sa u neho jedná o poruchy správania multifaktoriálnej etiológie a odporúčaná bola psychoterapia.

24. Podľa Správy MUDr. R. Q., detského psychiatra maloletý bol vedený v jej ambulancii od apríla 2015 , kde sa s ním dostavila jeho matka pre poruchy správania. Stav bol uzavretý ako Hyperkinetická porucha správania, pričom k vyšetreniu uvedenej psychiatricky bola poskytnutá psychologická správa z vyšetrenia u psychológa, PhDr. Y.. Dňa 11.11.2016 sa do uvedenej ambulancie spolu s maloletým dostavil otec maloletého, za účelom jeho vyšetrenia s dôvodu stanovenia dg. Aspergerovho syndrómu MUDr. I.. K vyšetreniu uvedenej psychiatricky bolo poskytnuté psychologické vyšetrenie od PhDr. Š. zo dňa 25.10.2016, so záverom, že výsledky vyšetrenia nepreukázali prítomnosť poruchy alebo ochorenia z okruhu autistického spektra, teda pervazívnu vývinovú poruchu, presnejšeš Aspergerov syndróm. Na základe poskytnutých subjektívnych a objektívnych údajov, dostupných anamnestických údajov a samotného klinického pedopsychiatrického vyšetrenia bol stav touto psychiatrickou diagnosticky uzavretý ako F 92.8 Iná zmiešaná porucha správania a emotivity. V klinickom obraze samotného vyšetrenia symptómy pre Aspergerov syndróm neboli manifestné ani preukázané. Na základe tejto stanovenej diagnózy ako i psychologických záverov uvedená psychiatricka odporúčala zaškolenie dieťaťa v bežnej základnej škole.

25. Podľa § 28 Zákona o rodine, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä: a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa, b) zastupovanie maloletého dieťaťa, c) správa majetku maloletého dieťaťa (ods. 1). Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa (ods. 2). Rodičovské práva a povinnosti vykonáva jeden z rodičov, ak druhý z rodičov nežije, je neznámy alebo ak nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu. Platí to aj v prípade, ak jeden z rodičov bol pozbavený rodičovských práv a povinností, ak mu bol výkon jeho rodičovských práv a povinností obmedzený alebo pozastavený (ods. 3).

26. Podľa § 35 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

27. Podľa čl. 41 ods. 4 Ústavy SR, starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti vôli rodičov len rozhodnutím súdu na základe zákona.

28. Podľa článku 4 Základných princípov zákona č. 161/2015 Z.z., Civilný mimosporový poriadok (ďalej len ako „CMP“), súd aplikuje a interpretuje právo rovnako vo vzťahu ku všetkým účastníkom konania. Ak je účastníkom konania maloleté dieťa, koná súd v jeho najlepšom záujme a ak je to vhodné, informuje dieťa o všetkých podstatných otázkach týkajúcich sa priebehu konania a veci samej. Ak je účastníkom konania osoba so zdravotným postihnutím, zabezpečí súd účinný prístup k spravodlivosti na rovnakom základe s ostatnými účastníkmi konania.

29. Podľa § 111 CMP, v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozhoduje o

b) úprave výkonu rodičovských práv a povinností.

30. Podľa § 120 ods. 1 CMP, súd rozhoduje rozsudkom vo veciach podľa § 111 písm. b) až d), h) a i), inak rozhoduje vo veci samej uznesením.

31. Podľa § 112 ods. 1 CMP, na konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých je miestne príslušný súd, v ktorého obvode má maloletý v čase začatia konania bydlisko určené dohodou rodičov alebo iným zákonným spôsobom.

32. Podľa § 116 CMP, ak sa to neprieči účelu konania, súd je povinný informovať o prebiehajúcom konaní maloletého, ktorý je s prihliadnutím na rozumovú a vôľovú vyspelosť schopný pochopiť jeho význam, a objasniť mu dôsledky súdneho rozhodnutia vo veci.

33. Podľa § 38 ods. 1 CMP, ak je účastníkom maloletý, ktorý je schopný vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne.

34. Podľa § 38 ods. 2 CMP, názor maloletého zisťuje súd spôsobom zodpovedajúcim jeho veku a vyspelosti. Podľa povahy veci zisťuje súd názor maloletého bez prítomnosti iných osôb.

35. Rodičovské práva a povinnosti patria obidvom rodičom. Ak rodičia žijú v manželstve, predpokladá sa, že svoje deti vychovávajú v zásade na základe vzájomnej dohody a v záujme maloletých detí. Zákon o rodine úpravu výkonu rodičovských práv a povinností rieši v určitých špecifických situáciách osobitne, tak ako to predpokladá čl. 51 ods. 1 ústavy. Zákon o rodine preferuje dohodu rodičov pri výkone rodičovských práv a povinností (§ 24 ods. 2, § 25 ods. 1, § 35 a § 36 ZR). Až keď nedôjde k dohode rodičov o výkone rodičovských práv, rozhodne o ich výkone súd, vždy však s prihliadnutím na záujem maloletého dieťaťa.

36. Citované ust. § 35 Zákona o rodine, umožňuje rodičom obrátiť sa na súd v prípade, že sa nedohodnú o tzv. podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností.

37. Čo sa ex lege považuje za podstatnú vec súvisiacu s výkonom rodičovských práv a povinností zákon uvádza iba demonštratívne (teda príkladne). Podstatné otázky týkajúce sa záležitostí dieťaťa musia byť vždy schválené oboma rodičmi. I keď je ktorýkoľvek z rodičov (ak je spôsobilý na právne úkony v plnom rozsahu a nebol pozbavený výkonu rodičovských práv a povinností) zákonným zástupcom svojho dieťaťa neznamena to, že by vo všetkých prípadoch stačilo, aby dieťa zastupoval jeden z rodičov bez toho, aby bol druhý rodič dopytovaný na jeho názor. Ak ide o podstatnú vec je potrebné zistiť názor druhého rodiča, či s prejavom zastupujúceho rodiča súhlasí. Pokiaľ rodič vysloví nesúhlas boli by dané podmienky pre postup podľa ust. § 35 Zákona o rodine. V prípade ak dôjde medzi rodičmi k nezhode o tom, čo je skutočný záujem dieťaťa, rozhodne na návrh niektorého z nich súd. Tu je potrebné zdôrazniť, že vecou podstatnou treba rozumieť nielen niečo, čo objektívne je v právnom živote podstatné (napr. zastúpenie), ale čo je podstatné jednak pre rodiča a najmä pre dieťaťa. Súdna prax v priebehu niekoľkých desaťročí sa ustálila v tom, že za podstatné záležitosti sa vždy považuje aj rozhodnutie v otázke prípravy na budúce povolanie, zmeny mena, zmeny priezviska, ale nevylučuje to situáciu, že súd posúdi ako dôležitú otázku tiež inú otázku súvisiacu s maloletým. Vždy sa však musí vysporiadať s tým, či ide skutočne o podstatnú otázku keďže táto podmienka je hmotnoprávnou podmienkou preto, aby o veci vôbec mohol rozhodovať. Touto otázkou sa súd musí zaoberať aj v prípade, ak dospeje k záveru, že nejde o podstatnú vec, potom musí konanie zastaviť pre nedostatok právomoci vo veci rozhodovať.

38. V danom prípade ide o rozhodnutie, ktorú školu má maloleté dieťa navštevovať v rámci povinnej školskej dochádzky. Aktuálne je predmetom konania posúdenie, či maloletý zostane naďalej školákom

Spojenej školy internátnej Jána Vojtaššáka alebo podľa návrhu otca vráti sa naspäť do Základnej školy Ing. O. Kožucha 11 v Spišskej Novej Vsi, kde pôvodne v predchádzajúcom období chodil do školy.

39. V konaní bolo nepochybne preukázané, že matka pri prehlásení mal. Š. z pôvodnej Základnej školy, na ul. Ing. Kožucha, Spišská Nová Ves na Základnú školu pre žiakov s autizmom, ktorá je súčasťou Spojenej školy internátne konala bez súhlasu otca a bez toho, aby si v prípade jeho nesúhlasu zabezpečila príslušné rozhodnutie súdu.

40. Celý takýto postup odôvodňuje poukazom na diagnózu, stanovenú mal. Š. psychiatrickou MUDr. B. I. a síce, že u maloletého je konštatovaný - F 84.5 - Aspergerov syndróm.

41. Medzi rodičmi je samotný spor o to, či dieťa takýmto syndrómom skutočne trpí alebo nie, pričom zo strany otca boli súdu predkladané lekárske správy aj iných odborníkov, ktorí existenciu uvedeného syndrómu u maloletého spochybňujú.

42. Bez ohľadu na túto skutočnosť je však potrebné uviesť, že i pri prípadnom zohľadnení existencie uvedeného syndrómu u maloletého, u tohto v minulosti výchovnovzdelávací proces prebiehal na jeho pôvodnej základnej škole, t.j. Základnej škole, Ing. O.Kožucha 11, Spišská Nová Ves, keďže táto v roku 2016, na žiadosť matky, dokázala pre maloletého zabezpečiť jeho individuálnu integráciu, a vo vzdelávaní maloletého na tejto škole sa následne prestalo len na zásah matky.

43. Aj v súčasnej dobe uvedená škola prejavila ochotu a pripravenosť zabezpečiť vzdelávanie pre maloletého pri zohľadnení existencie uvedenej diagnózy.

44. Možnosť vzdelávania maloletého na bežnej základnej škole nevylučovala ani pôvodná správa Súkromného centra špeciálno-pedagogického poradenstva, Prešov zo dňa 30.5.2016, ktoré len odporúčalo žiaka individuálne začleniť ako žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, čo podľa aktuálnej správy Základnej školy, Ing. O.Kožucha 11, Spišská Nová Ves táto v súčasnosti vie zabezpečiť cestou osobného asistenta, ktoré vyfinacovanie pre tento školský rok zabezpečil otec dieťaťa.

45. Rovnako tak aj z aktualizovanej správy MUDr. B. I. zo dňa 9.3.2017 nevyplýva, že by maloletý nemohol sa vzdelávať v bežnej základnej škole, akurát uvedená psychiatricka odporúča bezpodmienečnú osobnú asistenciu pre maloletého, integráciu a rešpektovanie dobehnutia učiva, a teda odporúča jeho zaradenie do školy s osobným asistentom, čo vyššie uvedená škola spĺňa.

46. Samotná matka v rámci uplynulého školského roka nemala problém vyňať maloletého zo špeciálneho výchovno-vzdelávacieho procesu Spojenej školy internátnej (opäť bez akejkoľvek súčinnosti s otcom dieťaťa) a zaradiť maloletého do vzdelávacieho procesu bežnej zahraničnej školy.

47. Za takéhoto stavu veci a pri zohľadnení samotného želania a prania maloletého Štefana opätovne sa vrátiť na jeho pôvodnú Základnú školu, Ing. O.Kožucha 11, Spišská Nová Ves, súd návrhu otca vyhovel, nakoľko dospel k záveru, že výkon výchovno-vzdelávacieho procesu na tejto otcom uvádzanej škole nie je v rozpore so záujmom maloletého, ale naopak rešpektuje samotný názor dieťaťa bez toho aby tým ohrozil jeho záujem.

48. Súd preto ani nevykonal matkou navrhovaný dôkaz, a síce zisťovanie možnosti umiestnenia maloletého na inej základnej škole Maximiliána Kolbeho, vo vzťahu ku ktorej matka nemala zistené žiadne relevantné informácie.

49. Súd vo výroku tohto rozsudku petitu návrhu otca formulačne upravil, vychádzajúc zo záveru, že v konaniach o úpravu rodičovských práv a povinností nie je striktné viazaný samotným návrhom.

50. Súd preto namiesto určenia, že maloletý je (má byť) žiakom Základnej školy Ing. O. Kožucha 11, Spišská Nová Ves, určil, že počnúc školským rokom 2017/2018 je maloletý Š. oprávnený navštevovať Základnú školu v Spišskej Novej Vsi, na ul. Ing. O.Kožucha 11, nakoľko o prijatí maloletého na uvedenú školu môže rozhodnúť len táto škola svojím vlastným rozhodnutím.

51. Zároveň súd udelil otcovi maloletého súhlas namiesto matky podať prihlášku na plnenie povinnej školskej dochádzky maloletého Štefana na uvedenej Základnej škole, aby sa tak zabezpečila zákonná požiadavka zhodného prejavu oboch rodičov maloletého s návštevou predmetnej základnej školy.

52. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

53. Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

54. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

55. O trovách konania súd v danom konaní nerozhodoval, nakoľko zo strany účastníkov konania nebol podaný návrh na rozhodovanie o nich, pričom podľa § 57 CMP súd môže o nich v mimosporových konaniach rozhodovať len na návrh.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Spišská Nová Ves, písomne v troch vyhotoveniach. (§ 362 ods. 1 zákona č. 160/2015, Civilný sporový poriadok /ďalej len ako „CSP“/)

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. (§ 127 a § 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
 - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
 - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
 - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
 - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (§ 62 ods. 1 CMP)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP)

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 2 CMP)

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. (§ 62 ods. 3 CMP)

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.